מורה. דיניה דהאי גברא דהוא עשה דאיכא כבוד תורה דרב ענן

בהדיה עדיף: סדר אליהו רבה. שלמד חוץ לתיבה. סדר אליהו זוטא

שלמד בתוך התיבה: הוה ריתחת. כעם של מקום ובא רעב לעולם:

דכי מיפטרי. חלמידיו ממנו לטמוד

מבית המדרש: הוו פיישי גביה. אוכלי

שלחנו תרי אלפים ומאתים דכתיבה)

עשרים לחם ולחם בכורים הא עשרים

וחד וכרמל הרי עשרים ותרתין וכל אחד

לפני מאה איש הרי תרי אלפין ומאתים:

בתליסר אמוראי. השומעין מפיו

ומשמיעין לרבים זה מכאן וזה מכאן

ומלפנים ומלאחור ומתחלקין למקומות

הרבה שהיה העם רב: וכסי ליה ליומא.

מאפיל את החמה והיה ניכר בא"י:

מגיהי ספרים. של כל אדם ואדם

שאסור להשהות ספר שאינו מוגהיי

משום אל משכן באהליך עולהיי וראו

בית דין שהיו מתעללין בדבר והפקירו

תרומת הלשכה לכך: בית אבטינס

ובית גרמו במסכת יומא (דף לח.):

בדבבי. בפרכות שכנגד הפתחים

ללניעותא עבידי ואינן תחת בנין אבל

כל צורך בנין כגון פרכות המבדילות

בין היכל לקדשי הקדשים שהיו במקדש

שני במקום אמה טרקסין שעשה שלמה

בבנין רחשון וחנשי הגולה עשו חת

ההיכל גבוה מאד ולא יכול בנין בעובי

אמה להתקיים בגובה כזהי ולהרחיבו

לא יכלו לפי שמקלרים את ההיכל או

את קדשי הקדשים ועשו שתי פרכות

וביניהם אמה כדאמרינן במסכת יומא

(דף נא:) ואותן פרכות נעשו מקדשי

בדק הבית: ז' שערים. לעזרה:

שתים בדביר. תחת אמה טרקסין:

ושתים כנגדו בעליה. להבדיל ביו

עליית היכל לעליית קדשי הקדשים וגם

הן במקום אמה טרקסין: המגדלות

בניהן לפרה. בחלרות הבנויות בסלעים

בירושלים ותחתיהם חלל מפני קבר

התהום כדתנן במס' פרה (פ"ג משנה ב)

ומייתינו לה בפרק הישן תחת המטה

(סוכה דף כא.) ובאין נשים עוברות

ויולדות שם ומגדלות שם בניהם

לצורכי פרה אדומה לעסוק בשריפתה

ומילוי מימיה ולהזות כל שבעה על

כהן השורפה כדאמרינן במסכת יומא

(דף ד.). ומעלה זו עשו לה להתעסק

בה תינוקות שלא נטמאו מימיהם מפני

שולולו בה לעשותה בטבול יום

כדתנוש מטמאין היו הכהן השורף את

הפרה ומטבילין אותו להוליא מלבן

של לדוקין שהיו אומרין במעורבי

שמש היתה נעשית: נשים יקרות.

עשירות: מפרנסות. בלבוש וכסות:

כלי

מהלי ת"ת הלי י סמג לאוין

י. רם טוש"ע ח"מ סי' טו

שטי א ובהג״ה וסעיף ב: א ב ג ד מיי פ״ד מהל׳

שחלים הל' ד:

יב ה מיי שם הלי ז: יג ו ז מיי שם הלכה א

יד ח מיי׳ שם הלכה ד:

קו.

 ל) [שבועות ל:], ב) שקלים
פ"ד ה"ב ע"ש, ג) [יומא
נד. ע"ש], ד) [דברים א], **כ**) ומ"ב דו. ו) ולעיל יט:ו. ג.ן, ט) ופרה פ"ג מ"ון,

תורה אור השלם וֹיאמֶר מְשְׁרְתוֹ מָה
אָתַן זֶה לְפְנֵי מֵאָה אִישׁ יָּיאמֶר תַּן לְעָם וְיֹאבֵלוּ בִּי כֹה אָמֵר יְיָ אָכֹל

והותר: מלכים בדמג

הגהות הב"ח

(א) גמ' ב' בדביר. נ"ב פי רש"י במגילה י ע"ב דביר היא המחילה המבדלח ביו הקדש ובין קדש הקדשים: (3) תום' ד"ה שבעה כו' ממנים הוו ואיכא תנא תנא דאמר חמשה וכו׳ (ג) בא"ד הוך תנחי מברייתא ממתני׳ דמדות :יוי

מוסף רש"י

שבעה כנגד שבעה שערים. שנעה לשנעה םערי העזרה (יוחא וד.). אמה טרקסין, ושתים כנגדן בעליה. לחוץ כין עליית ההיכל לעליית בית קדשי הקדשים (שם).

לפי לפי וומא. א"ר לפי לפי להיהו הבה מדיהו וומא. א"ר לפי האי עשה והאי עשה. מלות הדיינים עשה ושפטתם לדקף: עשה דלבוד

שהפסיק בלמודו לרב ענן חלקו לשני סדרים ובפעם ראשון למד ממנו יותר מן הארבע ידות קרי לראשון סדר אליהו רבה ולנתרא קרי זוטא: מבקרי מומין שבירושלים חיו נומלין שברן.

תימה דהתנן בבכורות פרק עד כמה (דף כט: ושם) הנוטל שכר להיות רואה בכורות אין שוחטין אותן על פיו וי"ל כמו שתרלתי למעלה ועוד דהתם דוקא בבכורות שיש לחוש שמה משום שכר יתירנו אבל הכא מיירי בבדיקת מומי שאר קדשים והכי איתא בשילהי פרק התרומה בשקלי' (דף ז.) דאמר מבקרי מומי קדשים נוטלים שכרן מתרומת הלשכה: מלכודין הלכות קמיצה. והא דלא חשיב הלכות מליקה שבכלל הלכות שחיטה הן: שבעה בנגד ז' שערים. לשבעה שערי עורה החמר אומר רבי דס"ל כתנא דמתני' דמס' מדות בפ"ק (משנה ד) דתנן ז' שערים היו בעזרה ג' בלפון וג' בדרום ואחד במזרח והא דתנן החם לעיל בשלשה מקומות הכהנים שומרים כו' על חמשה שערי העזרה כו' במס' תמיד בפ"ק (דף כו.) פריך להו ומשני אביי תרי מנייהו לא בעי שימור ורבא משני תנאי היא דתניא אין פוחתין [מג' גזברין וז' אמרכלין רבי נתן אומר אין פוחתין מי"ג גוברים כנגד י"ג שערים ד חמשה דהר הבית פשו להו תמניא אלו ח' דעזרה אלמא איכא תנא דאמר תמניא הוו (ב) ואיכא תנא דאמר חמשה הוו תימה אמאי מייתי רבא הנך תנאי (ג) ממתניתין דמדות היה יכול להביא דתנן התם בפ׳ שני (משנה ו) שלש עשרה השתחוואות היו שם אבא יוסף בן חנן אומר כנגד י"ג שערים ועוד תימה דהרי כאן מחלוקת רביעי דעל כרחין לההוא תנא דס"ל די"ג שערים היו בעזרה לא מלי למימר דקסבר ח' ודל חמשה דהר הבית דהא מפרש התם שמם של אותן שערים ואין מזכירין אפי׳ אחד מאותן שערים דהר הבית המפורש בפ"ק דמדות שני שערי חולדה מן הדרום וקיפונום מן המערב וטדי מן הלפון שער מזרחי שושן הבירה עליו לורה ואומר ר"ת דלעולם ס"ל לההוא תנא דו׳ שערים היו בעזרה והא דחשיב י"ג היינו עם השערים הקטנים דהכל חשיב תדע דהא חשיב פישפשין שהיו לשער נקנור אבל גדולים לא היו בעזרה אלא ז' והן אותן המפורשים בפ"ק והמעיין שם ימלא דשער הקרבן דפ"ק הוא שער הבכורות דפ"ב ואותן י"ג שערים דמדות שנויים נמי במסכת שקלים כל אותה משנה ממש בפ' י"ג שופרות אבל אין שנוי בה אבא יוסף בן חנן כמו ששנוי במס׳ מדות ובגמרא דירושלמי האמר מתני' אבא יוסף בן חנן דקאמר כנגד י"ג שערים דלרבגן ז' שערים הוו בעזרה דעתייהו דרבנן היכן היו השתחוואות האלו כי ההיא דתנינן

האי עשה והאי עשה שאעשה דכבוד תורה עדיף סלקיה לדינא דיתמי ואחתיה לדיניה כיון דחזא בעל דיניה יקרא דקא עביד ליה איסתתם מענתיה: רב ענן הוה רגיל אליהו דאתי גביה דהוה מתני ליה סדר דאליהו כיון דעבד הכי איםתלק יתיב בתעניתא ובעא רחמי ואתא כי אתא הוה מבעית ליה בעותי ועבד תיבותא ויתיב קמיה עד דאפיק ליה סידריה והיינו דאמרי סדר דאליהו רבה סדר אליהו זומא בשני דרב יוסף הוה ריתחא אמרי ליה רבנן לרב יוסף ליבעי מר רחמי אמר להו השתא ומה אלישע דכי הוו רבנן מיפמרי מקמיה הוו פיישי תרי אלפן ומאתן רבנן בעידן ריתחא לא הוה בעי רחמי אנא איבעי רחמי וממאי דפיישי הכי דכתיב וויאמר משרתו מה אתן זה לפני מאה איש מאי לפני מאה איש אילימא דכולהו לפני מאה איש בשני בצורת מובא הוו אלא דכל חד וחד קמי מאה איש כי הוו מיפטרי רבגן מבי רב הוו פיישי אלפא ומאתן רבנן מבי רב הונא הוו פיישי תמני מאה רבנן רב הונא הוה דריש בתליםר אמוראי כי הוו קיימי רבגן ממתיבתא דרב הונא ונפצי גלימייהו הוה סליק אבקא וכסי ליה ליומא ואמרי במערבא קמו ליה ממתיבתא דרב הונא בבלאה כי מיפטרי רבגן מבי רבה ורב יוסף הוו פיישי ארבע מאה רבנן וקרו לנפשייהו יתמי כי הוו מיפטרי רבנן מבי אביי ואמרי לה מבי רב פפא ואמרי לה מבי רב אשי הוו פיישי מאתן . רבנז וקרו נפשייהו יתמי דיתמי מא"ר יצחק בר רדיפא א"ר אמי ימבקרי מומין שבירושלים היו נוטלין שכרן מתרומת הלשכה אמר רב יהודה אמר שמואל ית"ח המלמדין הלכות שחימה לכהנים היו נומלין שכרן מתרומת הלשכה אמר רב גידל אמר רב ית"ח המלמדים הלכות קמיצה לכהנים נוטלין שכרז מתרומת הלשכה אמר רבה בר בר חנה אמר ר' יוחנן המגיהי ספרים שבירושלים היו נוטלין שכרן מתרומת הלשכה אמר רב נחמן אמר רב נשים האורגות בפרכות נוטלות שכרן מתרומת הלשכה יואני אומר מקדשי בדק הבית הואיל ופרכות תחת בנין עשויות מיתיבי נשים האורגות בפרכות ובית גרמו על מעשה לחם הפנים ובית אבמינם על מעשה הקטרת כולן היו נוטלות שכרן מתרומת

הלשכה יהתם בדבבי דאמר רבי זירא אמר רב שלשה עשר פרכות היו במקדש שני שבעה כנגד שבעה שערים אחד לפתחו של היכל ואחד לפתחו של אולם ₪ ב' בדביר ב' כנגדן בעליה: ת"ר יינשים המגדלות בניהן לפרה היו נומלות שכרן מתרומת הלשכה אבא שאול אומר נשים יקרות שבירושלים היו זנות אותן ומפרנסות אותן בעא מיניה רב הונא מרב

מלכי יון וחזרו וגדרום וגזרו כנגדם י"ג השתחוואות ואם תאמר לרבנן נמי דתני שבעה שערים מאי קמתמה כנגד מי הוו השתחוואות אינהו נמי מודו דעם הקטנים היו שלשה עשר כדפרישית ואומר רבינו תם כיון דלא חשיבי בעינייהו כל כך שיקראו אותם שערים אין נראה שיהא השתחוואות כנגדם אבל אבא יוסף בן חנן קרא אותם שערים. מ"ר:

תוםפות רי"ד

אחתיה קמיה אמר האי דכבוד תורה עדיף סלקיה לדיוא דיחמי לדיניה כיון דחזי בעל מטוחיה. רר טוז הוה רגיל אליהו כיון דעביד הכי לא , אחא יחיר רחטויחא ורטא מבעית הוי יתיב בתיבותא ומתני והיינו דאמרי סדר

תמן י"ג פרלות היו בה שפרלו